
Delårsrapport 2 2021

Delårsrapport 2 Hjälpmedelscentrum

*Hjälpmedel är en förutsättning för vård hemma, i korttidsboende och särskilt boende.
På bilden kommer en hjälpmedelstekniker på hembesök.*

Delårsrapport 2 2021

SAMMANFATTANDE ANALYS OCH FRAMTIDSBEDÖMNING

Sammanfattning av åtgärder och resultat

Pandemin påverkar fortfarande produktion, intäkter och kostnader. Det beror dels på uppdämda behov som nu hanteras, dels på att pandemin fortfarande medför leveranssvårigheter inom flera produktsortiment.

Invånare-/patientperspektiv

Hjälpmedelscentrum har med hög tillgänglighet stöttat patienter och vårdgivare med säkra och flexibla arbetssätt.

Verksamhets-/processperspektiv

Antalet beställningar har ökat under året, liksom behovet av avhjälpande underhåll. Skulden av förebyggande underhåll, som är en följd av tidigare besöksförbud, har minskat efter riktade insatser.

Flera kommuner har gjort större inköp av sängar, patientlyftar och madrasser.

Hållbarhetsarbetet går framåt genom ökat cirkulärt flöde.

Hjälpmedelscentrums sortiment och tjänster utvecklas för att stödja utvecklingen. Arbete sker för att effektivisera arbetssätten, utgå från invånarens behov, automatisera förutsägbara arbetsuppgifter och utveckla digitala tjänster.

Medarbetarperspektiv

Sjukfrånvaron är låg.

Ekonomiperspektiv

Det ackumulerade resultatet är 9 214 tkr.

Helårsresultatet prognostiseras till 5 372 tkr med hänsyn till den osäkerhet som råder på grund av pandemin.

Delårsrapport 2 2021

Framtidsbedömning

Folkmängden ökar och befolkningen blir äldre, 56 % av befolkningsökningen beräknas ske i gruppen 80 år och äldre under de kommande 10 åren. Befolkningen i arbetsför ålder ökar långsammare än tidigare prognos, vilket leder till rekryteringssvårigheter (Ekonomirapporten SKR). Utvecklingen av Nära vård gör att fler behov klaras med egenvård, hemsjukvård och avancerad hemsjukvård. För att det ska vara möjligt är hjälpmedel nödvändiga för patient, för närstående, för arbetsmiljön och för att frigöra personal.

Den medicintekniska utvecklingen är snabb. Det finns cirka 800 000 unika medicintekniska produkter på den svenska marknaden. Varje år satsar hälso- och sjukvården ca 27 miljarder kronor på medicintekniska produkter. Det är rimligt att anta att de resurser som satsas på medicintekniska produkter kommer att öka och det kan inte uteslutas att de kan komma att överstiga de resurser som läggs på läkemedel (TLV, Delrapportering av regeringsuppdrag göra hälsoekonomiska bedömningar av medicintekniska produkter).

Personer med funktionsnedsättning i alla åldrar rapporterar sämre livsvillkor än övrig befolkning. De förvärvsarbetar i betydligt lägre utsträckning och de som arbetar är mer oroliga för att förlora arbetet än befolkningen i övrigt. En lägre andel kvinnor med funktionsnedsättning arbetar jämfört med män med funktionsnedsättning, medan motsvarande könsskillnad inte alls är lika uttalad bland personer utan funktionsnedsättning. Det är vanligare att sakna kontantmarginal och ha ekonomisk kris bland de med funktionsnedsättning jämfört med övriga, och det är vanligare bland kvinnor jämfört med män (Hälsa hos personer med funktionsnedsättning, Folkhälsomyndigheten).

Risk finns att besparingar hos en huvudman påverkar hjälpmedelstillgången och huvudmännen bör ge akt på att hjälpmedelskostnaderna ses i ett hälsoekonomiskt perspektiv, för att kostnadseffektivt säkra en god vård. Samverkan mellan huvudmännen är nödvändig för god vård vilket är särskilt tydligt i hjälpmedelsområdet, då besparingar istället kan öka kostnaderna hos annan huvudman samt försämra situationen för den som har en funktionsnedsättning och dess närstående.

Delårsrapport 2 2021

INVÅNARE/PATIENTPERSPEKTIV

Perspektivets processmål och löpande uppföljning omfattar följande indikatorer:

Mål	Indikator	Målvärde	Rapporteras	Utfall
God patientnöjdhet och delaktighet	Indikator respekt och bemötande i nationell patientenkät	>90%	> 90 % > 90 %	93,3 (2020)

Arbetet mot mål och uppdrag – resultat och analys av aktiviteter och indikatorer

Tillgänglighet

Andelen utprovningar som erbjudits inom 15 dagar är 80,1 % och når målnivån. Det är en minskning med 6,9 procentenheter jämfört med delår 2 2020 då pandemin minskade antalet utprovningar.

Andelen slutförda reparationer inom 5 dagar är 91,5 %, en marginell minskning jämfört med delår 2 2020. Vårdskulden gällande förebyggande underhåll har prioriterats och skulden har minskat.

Den totala andelen besvarade telefonsamtal är 99,2 %. Ökningen beror på ny indikator för 2021 där andelen samtal beräknas efter att samtal som tappats inom 2 minuter exkluderats. Enheten för konsulent/kundtjänst har stort fokus på att besvara samtal och att bevaka digitala in-vägar, vilket var en prioriterad arbetsuppgift under sommarperioden.

Andelen leveranser enligt planerad leveransdag är 94,3 %, en minskning med 1,9 procentenheter jämfört med delår 2 2020. Det är en följd av viss underbemanning under del av perioden samt arbete med lager-optimering, vilket kan ha medfört lägre lagernivåer. Pandemin har till viss del påverkat då leverans-förseningar från leverantörerna förekommit, vilket gjort det svårt att nå samma eller högre nivå.

Tillgänglighet delår 2, jmf samma period 2020	Delår 2 2020	Delår 2 2021
Erbjuden utprovning inom 15 arbetsdagar	87 %	80,1
Andel slutförda reparationer inom 5 arbetsdagar	91,6 %	91,5 %
Andel besvarade telefonsamtal i kundtjänst	89,8 %	99,2 %
Andel leverans av lagervaror enligt planerad leveransdag	96,1 %	94,3 %

Inkontinens

Förutsättningarna för en god inkontinensvård har ökat efter ett långsiktigt arbete för införande av utbildning av inkontinensombud. 20 inkontinensombud har genomfört grundutbildningen och 8 inkontinensombud fortsättningsutbildningen. Utbildningen av förskrivare för inkontinenshjälpmedel har också utvecklats och 70 förskrivare har genomfört grundutbildningen och 19 förskrivare fortsättningsutbildningen.

Information

Information och dialog om hjälpmedel, hjälpmedelsverksamhetens utmaningar och möjligheter har genomförts i berörda nämnder i följande kommuner: Arboga, Sala, Surahammar, Fagersta och Köping.

En uppföljning av användningen av äldre TENS-apparater har genomförts. 407 patienter som förskrivits en TENS-apparat som nu är äldre än 20 år har via en enkät tillfrågats om användningen och uppmanats att

Delårsrapport 2 2021

lämna tillbaka den om den inte används. Svarsfrekvensen var 74 %. 113 patienter svarade att de använder TENS-apparaten och att den fungerar bra, 182 TENS-apparater återlämnades.

En informativ film om HMC har tagits fram. Filmen kan ersätta studiebesök och intresserade föreningar och andra uppmanas att ta del av filmen. Den är publicerad på Youtube, med länk från Hjälpmedelscentrums förskrivarsidor på vårdgivarwebben. Den kan även visas på väntrum-TV i regionen.

Åtgärder

Arbetet med lageroptimering fortgår för att uppnå målnivån gällande leveranssäkerhet.

Samlad bedömning

Hjälpmedelscentrum har förbättrat förutsättningarna för en god inkontinensvård genom utbildning av förskrivare och inkontinensombud.

Målnivån för tillgänglighet nås i tre måltal. Det fjärde måltalet för leveranser är något under målnivån.

Delårsrapport 2 2021

VERKSAMHET/PROCESSPERSPEKTIV

Perspektivets processmål och löpande uppföljning omfattar följande indikatorer:

Mål	Indikator	Mål	Utfall delår 2 2021
Verksamheten ska bedrivas på rätt nivå	Nyttjandet av e-tjänster	Öka	55 %
God tillgänglighet	Andel patienter som erbjudits utprovning inom 15 arbetsdagar	80 %	80,1 %
"	Andel patienter som fått service/reparation slutförd inom 5 arbetsdagar	83 %	91,5 %
"	Andel besvarade telefonsamtal hos kundtjänst	95 %	99,2 %
"	Andel leveranser enligt planerad leveransdag	95 %	94,3 %
God hushållning av resurserna	Minska utsläpp CO2 enligt körda mil per uthyrda hjälpmedel jämfört med 2020 vilket mäts via antal körda mil i förhållande till uthyrd individmärkt hjälpmedelsvolym (kvot)	Minska (2020 = 0,53)	0,52
Löpande uppföljning	Produktion enligt överenskommen specifikationsplan Uthyrningsgrad, mäts via andel hjälpmedel hos kund	90 %	92,3 %

Arbetet mot mål och uppdrag – resultat och analys av aktiviteter och indikatorer

För redovisning av tillgänglighet hänvisas till invånare/patientperspektiv på sidan 3.

Antalet ärenden via 1177 Vårdguidens e-tjänster har ökat med 55 % jämfört med samma period 2020.

Produktion

Antalet beställningar har ökat 4,1 % jämfört med delår 2 2020 vilket visar att beställningarna har återgått till nivåerna före pandemin.

Antal returer har minskat 0,6 % vilket förklaras av att flera särskilda boenden gjort större inköp istället för att hyra hjälpmedel. Antalet arbetsordrar rekonditionering är i nivå med delår 2 2020.

Antalet remisser för utprovning har minskat marginellt jämfört med delår 2 2020. Enhetens mål är att aktivt stödja förskrivarna så att utprovningar genomförs i patientens närmiljö utan besök på Hjälpmedelscentrum, då så är lämpligt. Stödet sker i enskilda patientfall, med information i webSesam och på vårdgivarwebben.

Antalet arbetsordrar teknik har ökat med 37 %, varav avhjälpande underhåll med 14 % och förebyggande underhåll med 128 %. 2020 minskade reparationerna på grund av pandemin. Nu sker en återhämtning av det förebyggande underhållet med stöd av en extra tekniker.

Kundtjänstamtalen har ökat 10,7 % jämfört med delår 2 2020. De digitala sätten att kontakta Hjälpmedelscentrum, e-post till arbetsplatsbrevlåda och uppladdningstjänst, fortsätter att öka.

Produktion	Delår 2 2019	Delår 2 2020	Delår 2 2021
Antal beställningar	29 599	28 341	29 493
Antal returer	21 295	22 307	22 176
Antal arbetsordrar rekonditionering	12 131	12 277	12 240
Antal konsulentremisser (utprovning)	797	710	694
Antal arbetsordrar teknik (AU och FU)	8 190	7 103	9 720
Antal kundtjänstamtal ¹	15 108	13 266	14 691

¹ Talsvar med knappval infördes 2020, antalet telefonsamtal 2020, 2021 är inte jämförbart med 2019.

Delårsrapport 2 2021

Effektivisera arbetssätt med stöd av digital teknik

Arbetet med att förbättra arbetssätt med stöd av digital teknik pågår. Målet är 25 % effektiviseringar i processer där GAP-analys visat stor förbättringspotential.

- Arbete med att införa automatisk fakturakontroll pågår och förväntas bli klart under hösten.
- Arbete med att införa digital utprovning pågår och förväntas bli klart under hösten.
- Arbete med att förbättra regionintern fakturering via DUVA² förväntas bli klart under hösten.
- Arbete pågår också för att förbättra fakturering till kommunala och privata aktörer via DUVA.
- Ett nytt och bättre digitalt avvikelserapporteringsverktyg för leverantörsavvikelser har utvecklats.

Ökad hållbarhet

Regionens rutin för inköp av fordon med klimat- och miljöhänsyn i upphandling följs. De nya bilarna drivs med HVO (100 % förnybar och fossilfri diesel) vilket medfört att 6 av 17 bilar kan tanka HVO. Antalet körda mil har minskat från 3,6 km/uppdrag till 2,7 km/uppdrag till följd av förbättrade arbetssätt efter införande av utökat digitalt stöd och servicezoner.

I oktober 2020 startade ett pilotgenomförande av återanvändning av två stora hjälpmedelsprodukter, en rullstolsdyna och en toalettförhöjning. Fortsatt utvärdering efter 11 månader (oktober – augusti) visar på en 57 % återanvändning av rullstolsdynan (782 st) och en besparing på 358 tkr (kostnader för rekond-resurs, reservdelar och försäljningsrabatt inräknat). Minskade inköp ger stor klimateffekt (utebliven produktion), varje återanvänd rullstolsdyna minskar klimatpåverkan med 2,09 kg CO₂ ekvivalenter. Dessa 782 återanvända rullstolsdynor har reducerat klimatpåverkan med 1 635 kg CO₂ ekvivalenter under en 11-månaders period. Från maj månad har toalettförhöjning Hi-Loo ersatts av duschstol Kulan och toalettförhöjning Stapla-Lätt som produkter att återanvända. Rekonditionering av de nya produkterna har inte riktigt kommit igång under sommarperioden och kommer att utvärderas i kommande årsredovisning.

Hjälpmedelscentrums miljöarbete i allmänhet, och cirkulära flöden i synnerhet, bidrar till medarbetarnas miljömedvetenhet och intresset och engagemanget i miljöfrågor ökar och ger möjligheter att minska klimatavtrycket. I verksamhetens upphandlingsdirektiv ingår specifika miljöhänsyn anpassat till segmentet.

Den nya indikatorn för god hushållning ”körda mil i förhållande till uthyrd hjälpmedelsvolym”, visar att antalet körda mil i förhållande till hjälpmedelsvolym är något lägre under delår 2 i jämförelse med helår 2020. Tekniker arbetar nu i geografiska indelningar (servicezoner) vilket bidrar till effekthemtagningen. Jämförbarheten brister något då effekten av besöksförbud kraftigt minskade antalet körda mil 2020. Trots mindre pandemi-effekt 2021 och en stor ökning i antalet teknisk service-ärenden är antalet körda mil hittills mindre än under 2020. Efter augusti månad är antal körda mil på årsbasis 34 862 mot 66 400 uthyrda hjälpmedel.

Öka den goda samverkan mellan regioner och kommuner gällande Hjälpmedelscentrums verksamhet

Hjälpmedelscentrums ledningsgrupp har aktivt följt utvecklingen av nära vård.

Flera partsammansatta arbetsgrupper har arbetat med förslag till regelverksförändringar.

Verksamhetschefen är regionens representant i Sjukvårdsregion Mellansveriges samverkansgrupp för Medicinsk teknik. Under året har fokus varit ordnat införande.

² Datalager för uppföljning och verksamhetsanalys

Delårsrapport 2 2021

För att möjliggöra leveranser av hjälpmedel där leverantörerna aviserat leveransförseningar har både konsulenter och logistik omprioriterat vissa hjälpmedel, i samverkan med förskrivare.

Volym uthyrda hjälpmedel

Antalet uthyrda individmärkta hjälpmedel inkl. MBH har ökat med 2,7 % och antalet huvudhjälpmedel har ökat 2,45 % jämfört med delår 2 2020.

VOLYM UTHYRDA HJÄLPMEDEL DELÅR 2 INKL. MBH³ JÄMFÖRT MED DELÅR 2 2020	DELÅR 2 2020	DELÅR 2 2021	DELÅR 2 2021
Volym individmärkta hjälpmedel	64 608	66 354	2,70%
Volym huvudhjälpmedel	80 856	82 838	2,45%
Varav totalt regionfinansierat (individmärkt)	54 430	56 368	3,56%
Familjeläkarenheter (Vårdval Västmanland)	33 607	35 146	4,6%
Vårdval Västmanland (centralt konto)	8 685	8 415	-3,1%
Habiliteringscentrum	7 230	7 577	4,8%
Övriga enheter Region Västmanland	4 908	5 230	6,6%
Varav totalt kommuner (individmärkt)	9 868	9 787	-0,82%
Arboga kommun	528	584	10,6%
Fagersta kommun	419	499	19,1%
Hallstahammars kommun	649	667	2,8%
Kungsörs kommun	284	251	-11,6%
Köpings kommun	1 305	1 069	-18,1%
Norbergs kommun	201	237	17,9%
Sala kommun	686	720	5,0%
Skinnskattebergs kommun	94	129	37,2%
Surahammars kommun	406	381	-6,2%
Västerås stad	5 296	5 250	-0,9%

Uthyrningsgraden är 92,3 % vilket är 0,3 % högre än delår 2 2020. En följd av pågående lageroptimering som också ses i att det totala lagervärdet har minskat.

³ Medicinska behandlingshjälpmedel som överfördes till Hjälpmedelscentrum 2018.

2021-09-24

Delårsrapport 2 2021

Kvalitet/Patientsäkerhet

82 avvikelser har registrerats i Synergi, i jämförelse med 61 avvikelser under det andra tertialet 2021.

Ökningen är ett resultat av ökad rapportering av icke förskrivna antidecubitusmadrasser.

- 6 patientrelaterade avvikelser varav 3 negativa händelser och 3 tillbud.
- 26 avvikelser *till* Västerås sjukhus om antidecubitusmadrasser som inte blivit förskrivna innan retur.
- 27 avvikelser *till* säbo p.g.a. sen anmälan av ändrad betalare, jämfört med 22 samma period 2020.
- 4 avvikelser *till* förskrivande enhet gällande elrullstolar (bl a förvaring och stöld).
- 10 avvikelser *till* annan enhet (8 inom regionen och 2 externt).
- 3 avvikelser gällande interna rutiner.
- 2 avvikelser gällande felleveranser.
- 2 avvikelser berör arbetsmiljö och redovisas under medarbetarperspektiv.
- 1 förslag från kund.
- 1 inspektion.

162 avvikelser har registrerats i webSesam, i jämförelse med 144 under det andra tertialet 2020.

- 141 avvikelser rör felaktiga leveranser av hjälpmedel/tillbehör.
- 5 avvikelser gällande fel från leverantören i olika produktområden.
- 2 gäller förskrivning från kund.
- 1 avvikelse handhavandefel av patient.
- 1 avvikelse felaktigt registrerad artikel.
- 1 avvikelse teknisk service.
- 2 avvikelser gällande felaktigheter med Bilevel.
- 3 negativa händelser/tillbud med hjälpmedel som överförts till Synergi.
- 6 avvikelser *till* förskrivare gällande brister i underlag som kommer in till HMC.

Åtgärder vidtagna till följd av avvikelser i Synergi och webSesam under andra tertialet

- Genomgång av avvikelser gällande andningshjälpmedel samt dialogmöte med lungmottagningen om avvikelser och samarbete. Åtgärdsplan framtagen.
- Möte med enhetschefer på Västerås sjukhus gällande förskrivningen av antidecubitusmadrasser samt förenklad rutin för förskrivning av madrasserna. Åtgärderna har haft effekt.
- Översyn av rutin vid beställning av förbrukningsmaterial som ska gå med post.
- Märkt hyllor på lagret för att underlätta plock och påfyllnad.
- Förtydligande av vad som ska lämnas/hämtas så att chaufförerna ska veta om det är fler hjälpmedel som ska hämtas.
- HMC-info om behov av information för att kunna följa avvikelse-ärendet bakåt.
- 3 anmälningar har skickats till Läkemedelsverket.
- En specifik riskanalys har genomförts i samverkan gällande en nutritionspump.
- Hantering och analys har påbörjats inom en månad med omedelbara åtgärder.

111 avvikelser har gjorts till leverantörer under januari – augusti 2021, orsaken är till stor del produktavvikelser, jämfört med 84 under samma period 2020.

Åtgärder vidtagna till följd av leverantörsavvikelser

Dialog har genomförts med leverantör av patientlyftar, elrullstol och andningshjälpmedel.

27 103 kr har debiterats som vite vid leveransförsening fördelat på nio leverantörer.

Kompetensutveckling för att kunna ge service till en kommun som köpt in hjälpmedel från annan part.

Delårsrapport 2 2021

I samarbete med hjälpmedelsverksamheter i Sjukvårdsregion Mellansverige har ett verktyg för avvikelshantering till leverantörer utvecklats för att underlätta avvikelshantering, öka uppföljningsmöjligheterna och därmed följa MDR.

Beslut utanför sortiment och regelverk

17 ärenden utanför sortiment och regelverk har beviljats. 6 ärenden har avslagits.

Redovisning av beslut gällande hjälpmedel utanför sortiment och regelverk från 1 januari – 31 augusti

Antal beviljade beslut utanför sortiment och regelverk	Kostnad kr
Kylväst/-keps, 3 ärenden varav 2 har beviljats 2020, kostnadsredovisas 2021	3 x 4 200
Dubbelförskrivning elrullstol/drivaggregat, har beviljats 2020	Inköpt före 2021
Trehjulig cykel 24"	9 000
Racerunner	Inköpt före 2021
Dubbelförskrivning arbetsstol el	8 780
Rullstol Micro	15 500
Tumlevagn	Inköpt före 2021
Tyngdväst Balance	2 350
Ståstol Mercado	Inköpt före 2021, andra komponenter 1 750
Tyngdkrage	700
Dubbelförskrivning elrullstol	41 219
Personlarm Ep	11 300
Enureslarm, 2 ärenden	2 x 475
Elrullstol Explorer mini	28 000

Samlad bedömning

Under året har beställningar, returer och förskrivningar ökat liksom behovet av avhjälpande underhåll. Produktionen närmar sig nivåer liknande tiden före pandemin.

Den skuld av förebyggande underhåll som besöksförbuden på särskilt boende och sjukhus medförde minskar nu efter att extra insatser satts in med stöd av statliga bidrag. Pandemin påverkar dock fortfarande produktionen, intäkterna och kostnaderna. Det är dels en följd av uppdämda behov som nu hanteras, dels för att pandemin fortfarande medför leveranssvårigheter inom flera produktsortiment.

Hjälpmedelscentrums sortiment och tjänster utvecklas för att stödja utvecklingen. Arbete pågår för att effektivisera arbetssätten genom att utmana traditionella arbetssätt, utgå från invånarens behov, automatisera förutsägbara arbetsuppgifter och utveckla digitala tjänster.

Hållbarhetsarbetet går framåt och det cirkulära flödet ökar.

Delårsrapport 2 2021

MEDARBETARPERSPEKTIV

Perspektivets processmål och löpande uppföljning omfattar följande indikatorer:

Mål	Indikator	Målvärde	Utfall delår 2
HMC ska vara en attraktiv arbetsgivare	Hållbart medarbetarengagemang (HME) Prestationsnivå	Öka (85,5 år 2020) 77 % (77% år 2020)	Mätning i oktober
"	Sjukfrånvaro	≤6 %	3,0
"	Personalrörlighet totalt	≤8 %	År
Löpande uppföljning	Antal rehabiliteringsärenden Antal arbetsmiljöavvikelser totalt Antal specifika arbetsmiljöavvikelser (stickskador, hot/våld)		5 7 0/0

Arbetet mot mål och uppdrag – resultat och analys av aktiviteter och indikatorer

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron har minskat 3,2 % jämfört med delår 2 2020, en minskning av både långtids- och kortsjukfrånvaro. Korttidsfrånvaron har minskat till följd av många åtgärder, bland annat distansarbete, riskbedömning av arbetsmiljön och förhindrande av smittspridning samt tidig dialog mellan medarbetare och chef för att förebygga sjukdom och ohälsa.

Fem rehabiliteringsärenden är registrerade, 58 % färre jämfört med delår 2 2020. Alla har avslutats.

Sjukfrånvaro % ack (1 månads släp)

Sjukfrånvaro	Delår 2 2020	Delår 2 2021
Total sjukfrånvaro	6,2	3,0
-varav korttidssjukfrånvaro dag 1-24	3,5	2,5
-varav långtidssjukfrånvaro	23,6	16,3
Män	4,7	2,6
Kvinnor	7,6	3,4
Anställda -29 år	10,8	4,6
Anställda 30-49 år	5,8	2,2
Anställda 50 år -	5,4	3,1

Arbetsmiljöavvikelser ack (1 månads släp, inget vid årsbokslut)

Arbetsmiljöavvikelser	Delår 2 2020	Delår 2 2021
Antal händelser	4	5
Antal risker	1	2
Totalt antal	5	7
- varav hot och våld	1	0
- varav stickskada	0	0

Medarbetarundersökningen

Efter att det goda resultatet på medarbetarundersökningen presenterats har medarbetare och chefer tillsammans arbetat fram enhetsvisa handlingsplaner. Dessa har sedan genomförts och följts upp.

Delårsrapport 2 2021

Kompetensutveckling

Leg. yrkesgrupper och nyckelpersoner har utbildats i att söka efter vetenskapliga artiklar och HTA-analyser⁴ för ökad kompetens om framförallt forskning och evidens.

För att öka den digitala grundkompetensen har medarbetare kompetensutvecklats i Word, Excel, Powerpoint, Office 365/Teams samt vidareutbildats i verksamhetssystemet Sesam. Detta är en fortsättning av 2020 års satsning, varför något färre medarbetare deltagit i år. (41 tillfällen, dock delvis samma personer).

Kompetensförsörjningsplanen har uppdaterats.

Medarbetarna har informerats om nära vård och sett regionens film om utvecklingen av framtidens nära vård.

Brandsäkerheten är god med utrymningsområden, utrymningsplaner och genomgång av brandskydd på arbetsplatsträffar. En brandövning har genomförts som visade att medarbetarna är välorganiserade och har god kännedom om åtgärder vid brand med efterföljande utrymning. Anticimex figurerade räddningstjänst och fick en bra överlämning och tydliga svar på sina frågor, en väl genomförd övning med gott utfall.

Under tertialet har den fysiska arbetsmiljön förbättrats med en ny entré med glasruta för återlämning av hjälpmedel från privatpersoner.

Insatser genomförs för invånare som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Samlad bedömning

Med hög säkerhetsmedvetenhet har chefer och medarbetare på ett flexibelt sätt upprätthållit en god arbetsmiljö. Ett stort antal åtgärder har vidtagits för att förhindra smittspridning. Sjukfrånvaron är låg.

Smittskydd, brandsäkerhet och riskmedvetenhet har förbättrats.

⁴ Health Technology Assessment (HTA) är ett begrepp för utvärdering av metoder, vård- och teknikrelaterade processer, procedurer och tillämpningar inom hälso- och sjukvården med syfte att säkra god kvalitet och kostnadseffektivitet. Utvärderingen görs i form av en HTA-process och genererar ett vetenskapligt underbyggt underlag inför beslut om införande av ny teknologi eller avveckling av befintlig teknologi.

Delårsrapport 2 2021

EKONOMIPERSPEKTIV

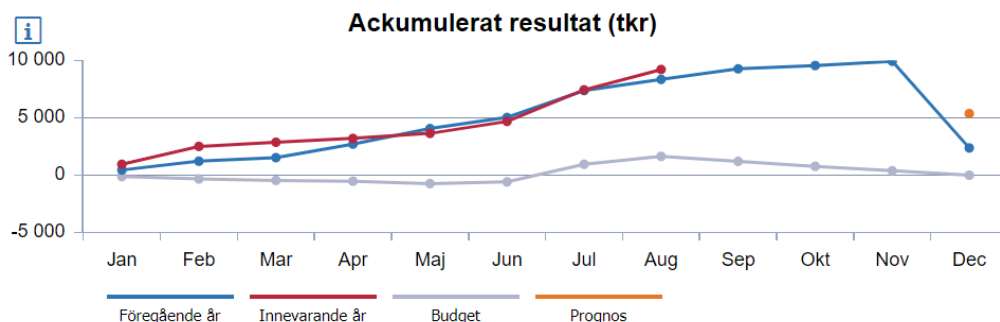
Processmål	Indikator	Målvärde
HMC ska bedrivas inom fastställd budet	Prognos/ekonomiskt resultat	0 mkr

Arbetet mot mål och uppdrag – resultat och analys av genomförda aktiviteter

Periodens resultat och helårsprognos – översikt

Verksamhetens ackumulerade ekonomiska resultat till och med augusti månad är 9 214 tkr.

Helårsresultatet prognostiseras till 5 372 tkr (före återbetalning av överskott till kunder).

	Bokslut 2020 tkr	Budget 2021 tkr	Prognos tkr
INTÄKTER			
Hyra	115 753	118 347	118 347
Återbetalning av resultat	-9 494	0	0
Försäljning	17 685	18 391	22 813
Egenavgifter	336	340	340
Tekniska tjänster inkl. serviceavtal	2 347	2 671	3 115
Inkontinenssamordning	1 048	1 068	1 068
Övriga verksamhetsintäkter	3 652	1 983	2 327
SUMMA INTÄKTER	131 327	142 800	148 010
KOSTNADER			
Personalkostnader	43 549	45 998	46 597
Tekniska hjälpmedel	29 955	36 501	37 920
Övriga material, varor	249	270	350
Lokaler	6 410	6 330	6 611
Frakt och transport	1 819	2 010	1 962
Avskrivningar hjälpmedel	31 769	29 828	32 328
Avskrivningar övrigt	695	542	579
IT-kostnader	3 736	4 999	5 011
Övriga kostnader	9 396	15 136	10 093
Finansiella kostnader	1 375	1 186	1 187
SUMMA KOSTNADER	128 953	142 800	142 638
RESULTAT	2 374	0	5 372

Delårsrapport 2 2021

Analys av intäkts- och bruttokostnadsutveckling

Intäkter

- Total intäktsökning jämfört med delår 2 2020 är 7 581 tkr, en ökning med 8,2 %.
- De totala intäkterna är 4 522 tkr högre än budgeterat.
- Avvikelsen på 4 522 tkr beror framför allt på följande händelser:
 - Försäljning av hjälpmedel, främst sängar, madrasser och taklyftar till kommunerna medför högre försäljningsintäkter.
 - Hyresintäkterna är lägre än budget vilket är en följd av att kunder aktivt arbetar för att öka återlämning av ej använda hjälpmedel samt påverkan av pandemin.
 - Erhållen kompensation för sjuklön första halvåret 2021 samt kompensation för ökade kostnader för att minska vårdskulden p.g.a. pandemin.

Kostnader

- Total bruttokostnadsökning jämfört med delår 2 2020 är 6 714 tkr, en ökning med 8,0 %.
- De totala kostnaderna är 3 052 tkr lägre än budgeterat.
- Avvikelsen på 3 052 tkr beror framför allt på följande händelser:
 - Försäljning av sängar, madrasser och taklyftar till kommuner medför högre inköpskostnader av hjälpmedel.
 - Lägre utrangeringskostnader för hjälpmedel överväger högre avskrivningskostnader för hjälpmedel, vilket visar att hjälpmedel används längre.
 - Lägre fastighetskostnader beror på att årets storstädning inte är genomförd än samt att fastighetsägaren tar kostnaden för arbetet med utrymningsväg från garaget.
 - Lägre IT-kostnader, dels för att serverkapaciteten är minskad, dels lägre kostnader för IT-konsulttjänster.
 - Lägre bilkostnader till följd av färre reparationer och ännu ej genomförd årsservice samt lägre leasingkostnader för att gamla servicebilar inte har ersatts till följd av att regionens fordonsupphandling pågår.
 - Pandemieffekt gör att alla planerade aktiviteter inte går att genomföra vilket medför lägre övriga kostnader.

Analys av helårsprognosens avvikelse mot helårsbudget – händelseöversikt

Prognosen baseras på följande förutsättningar:

- Stor osäkerhet om hur pågående pandemi kommer att påverka helårsresultatet.
- Prognosen baseras på att en återgång mot normal drift fortsätter under hösten/vintern.
- Osäkerhet avseende kommuners fortsatta inköp av sängar, madrasser och taklyftar.

Det prognostiserade överskottet beror framförallt på följande händelser:

- Ökade intäkter för försäljning av sängar, madrasser och taklyftar till kommuner samt ökade volymer inom MBH. Försäljning av 200 drivhjul till rullstolar Cross 5 till Etac.
- Ökade personalkostnader för vikarie som förstärker på Teknik och inköp, främst för att minska vårdskulden för förebyggande underhåll. Kostnaden täcks delvis av statsbidrag. Även ökade kostnader för extratjänst (person som står långt från arbetsmarknaden) hos rekonden, som till viss del täcks av bidrag från Arbetsförmedlingen.
- Ökade inköpskostnader för hjälpmedel till följd av ökad försäljning till kommunerna.

Delårsrapport 2 2021

- Lägre kostnader för utrangering av hjälpmedel då hjälpmedel används längre.
- Ökade kostnader för avskrivningar på hjälpmedel vilket är en följd av färre utrangeringar.

Hjälpmedel behålls längre vilket delvis beror på att leverantören av komfortrullstolar har leveransproblem till följd av pandemin. Arbetet för att förbättra processerna med stöd av digital teknik och effektiva arbetssätt fortsätter.

Genomförda och planerade åtgärder för en ekonomi i balans (EiB)

Av den totala planen på kostnadssänkningar på 3 700 tkr fram till år 2022 var utfallet 535 tkr år 2019, 1 287 tkr 2020 samt 1 434 tkr t.o.m. augusti 2021. Den totala kostnadssänkningen hittills är 3 256 tkr.

Kategori EiB	Plan ekonomisk effekt 2021	Plan ekonomisk effekt ack 202108	Utfall perioden ack 202108	Prognos helår 2021
Personal	0 tkr	0 tkr	0 tkr	0 tkr
Material och tjänster	1 238 tkr	796 tkr	1 402 tkr	1 850 tkr
Övriga verksamhetskostnader	30 tkr	30 tkr	32 tkr	32 tkr
Summa:	1 268 tkr	826 tkr	1 434 tkr	1 882 tkr

Material och tjänster

- Beslut om att starta genomförandeprocess av förändrat arbetssätt med stöd av digital teknik för automatisk fakturakontroll i Sesam fattades i april 2020. Införande är beräknat till november 2021.
- Nytt regelverk från 2021 där vissa enklare hjälpmedel i hemmet har övergått till egenansvar. Uppnådd kostnadssänkning 67 tkr t.o.m. andra tertialet och årsprognos 100 tkr.
- Ett operativt lagerteam arbetar tillsammans med hjälpmedelsteamerna för att optimera lagernivåer. Översyn av nivån på säkerhetslager samt inköpskvantiteter medför en besparing på 355 tkr ack andra tertialet. Vi har även sålt 200 däck till Etac för 130 tkr. Årsprognosen uppgår till 550 tkr.
- Flera områden har upphandlats. Hittills i år har kostnaderna sänkts med 618 tkr vilket främst avser batterier och madrasser. Flera upphandlingar pågår eller kommer att startas och årsprognosen är 800 tkr.
- En pilot startade vecka 41 2020 där vissa försäljningshjälpmedel lämnas tillbaka till HMC, rekonditioneras och återanvänds. Ett av dessa hjälpmedel har endast gått att återanvända i mindre utsträckning och ersattes i maj 2021 av två andra försäljningshjälpmedel. Hittills i år uppgår besparingen till 232 tkr och prognosen till 400 tkr.

Övriga verksamhetskostnader

- Verksamhetsintern säkerhetssamordnare avslutad. 56 tkr av den totala besparingen på 88 tkr genomfördes 2020.

Delårsrapport 2 2021

Merkostnader covid-19

Kontogrupp	Ack utfall	Helårsprognos	Kommentarer
Personalkostnader	104 tkr	182 tkr	Vikarie som förstärker på Teknik för att minska vårdskulden av förebyggande underhåll. Kostnaden täcks av statsbidrag.
Material och tjänster	99 tkr	155 tkr	Handskar, visir och munskydd, informationsmaterial, hostskydd (plexiglas), golvsärmar med mera
Summa:	203 tkr	337 tkr	

Till ovanstående externa merkostnader tillkommer regioninterna merkostnader inom IT för att möjliggöra distansarbete och digitala möten.

Statsbidrag för tillgänglighet och vårdköer

En vikarie är heltidsanställd under perioden maj – december 2021 för att förstärka på Teknik. 60 % av tiden avser arbete med förebyggande underhåll enligt avtal som inte har kunna utföras då boenden har haft besöksförbud p.g.a. pandemin. 60 % av den totala lönekostnaden täcks av statsbidrag.

Arbetad tid

Personalkostnadsutveckling

Det arbetade tiden har ökat med 5,5 % vilket motsvarar 3,8 årsarbetare (åa). Förändringen beror på minskad sjukfrånvaro (2,5 åa), tillfällig förstärkning på Teknik fr.o.m. maj 2021 (0,3 åa) samt en utvecklingsanställning 0,75 % under perioden juni 2020 – maj 2021 (0,1 åa). P.g.a. projektarbete är en vikarie visstidsanställd (0,5 åa). Förra året hade vi även tillfälliga vakanser samt att en specialist-sjuksköterska var utlånad till covidvården under en del av året.

Inhyrd personal

HMC har inte haft någon inhyrd personal under året och ser inget kommande behov av det.

Investeringsredovisning

Investeringar - bokslut 2021-01-01 – 2021-08-31, belopp i tkr

Tekniska hjälpmedel varav:	202101 – 202108 ack inköp under perioden	Bokslut 2020	Budget 2021	Helår Prognos inköp 2021 utifrån budget 2020/2021
Förflyttning	7 339	10 939	13 695	11 509
Kommunikation/kognition	2 274	3 243	3 984	3 411
Behandling	5 421	9 095	11 454	8 131
Insulinpumpar	2 429	3 897	5 188	4 793
MBH	2 236	2 293	2 739	3 354
Övriga hjälpmedel	3 515	4 678	4 441	5 273

Delårsrapport 2 2021

Övriga maskiner och inventarier	0	84	1 800	0
Bilar och transportmedel	0	845	0	0
Datorutrustning	96	0	0	96
Summa	23 310	35 074	43 300	36 567

Resultat, analys

Från 2020 års investeringsbudget har outnyttjad del på 13 318 tkr överförts till 2021. Den kommer att nyttjas till inköp av hjälpmedel samt videokonferensutrustning för att möjliggöra digitala utbildningar och möten.

Upphandling av tvättkabinett för rengöring av återlämnade hjälpmedel pågår och leveransen är beräknad till våren 2022. Därmed kommer 1 800 tkr av årets investeringsbudget att flyttas till 2022.

Hittills har inga investeringar relaterade till covid-19 gjorts i år och i nuläget finns inget kommande behov.

Arbetet med lageroptimering har medfört delvis lägre antal hjälpmedel i lager samt lägre inköpsvolym per inköp, vilket även påverkar investeringstakten.

Färre rullstolar, både manuella och eldrivna, har uttrangerats vilket medfört minskat investeringsbehov. Leverantören av komfortrullstolar har leveransproblem och det är ett frekvent förekommande hjälpmedel.

Vi ser en tillfällig minskning av investeringar i samtalsapparater på 206 tkr p.g.a. förskrivningsstopp till följd av Europadomstolsbeslut i juni 2020 i den så kallade Schrems II-domen angående molntjänster och GDPR.

Bland behandlingshjälpmedel ses en ökning i kompressionsutrustning som har anskaffats till ett värde av 500 tkr under året. Förra året anskaffades ingen sådan under årets två första tertial. Samtidigt har investeringar i tyngdtäcken minskat med 1 400 tkr i år jämfört med samma period förra året till följd av ändrade förskrivningsrutiner till samråd med hjälpmedelskonsulent, vilket medför effektivare nyttjande av befintligt lager.

Insulinpumpar är inne i ett generationsskifte och investeringarna beräknas öka jämfört med föregående år. Av hänsyn till det är årets budget högre, men prognosen är osäker. En utredning om att förbättra diabetesvården och ge förslag till en optimerad hantering av hjälpmedel till en kvalitetssäkrad, patientsäker och kostnadseffektiv hantering av diabeteshjälpmedel är precis avslutad. Utöver det ser diabetes-sjuksköterskorna ett behov av att byta insulinpumpar i förtid till följd av kvalitetsproblem med en stor del av uthyrt sortiment.

Patienter som behöver CPAP har fått vänta under pandemins första månader. Verksamheten har kommit igång och investeringstakten ökar för alla andningshjälpmedel jämfört med samma period föregående år. Under hösten kommer ett brevutskick att göras till patienter som har haft CPAP före år 2018 för att följa upp behovet. Det är dock osäkert om det kommer att påverka investeringstakten.

Bland övriga hjälpmedel har investeringar gjorts i ståbarrar och tippbord för 700 tkr, vilket är en ökning med ca 450 tkr jämfört med samma period föregående år. Dessa redovisades tidigare som behandlingshjälpmedel men redovisas nu som övriga hjälpmedel p.g.a. ändrad ISO-kod.

Delårsrapport 2 2021

Åtgärd

Inom ramen för EiB fortsätter arbetet med lageroptimering enligt plan och förväntas ge fortsatt effekt på framtida investeringsbehov. Även arbetet med att upphandla allt fler hjälpmedel fortsätter och förväntas ge fortsatt ekonomisk effekt.

I samarbete med regionens dataskyddsombud har personuppgiftsbedömning genomförts gällande tre applikationer avseende samtalsapparater vilket möjliggör att förskrivningar kommer att återupptas.

Utredning av hantering av insulinpumpar och deras tillbehör samt förbrukningsartiklar processas inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen.

Arbetet att inkludera hälsoekonomiska analyser i beslut utanför sortiment och regelverk startar under hösten.

Inför budgetarbetet har kundernas bedömning om hjälpmedelsbehov två år framåt efterfrågats. Svaren bildar underlag till budget. Volymerna fluktuerar över månader och år vilket medför att Hjälpmedelscentrums kärnverksamhet är mycket svår att budgetera och prognosticera.

Ett omfattande arbete med prispressade upphandlingar, effektiv rekonditionering som leder till hög återanvändningsgrad och ett bra förskrivningsstöd ger förutsättningar till att hålla så låg prisnivå som möjligt.

INTERN KONTROLL

Sammanfattning av resultat och åtgärder på förvaltningsnivå.

Brandskydd

Kontrollen är genomförd utan anmärkning.

Bisyssla

Kontrollen är genomförd utan anmärkning.

Arvode

Kontrollen är genomförd utan anmärkning.

Kontroll av löneutbetalningar

Kontrollen är genomförd utan anmärkning.

Makulering av kundfakturor

Kontrollen är genomförd utan anmärkning.

Behörighetstilldelning i Cosmic.

Resultat finns endast på förvaltningsnivå.

Hjälpmedelshandbok

Två enkätundersökningar har genomförts för att undersöka kännedom om hjälpmedelshandbokens regelverk samt användarbarhet. Den ena till förskrivare och chefer inom Hjälpmedelscentrums område och den andra till förskrivare och chefer inom syn, hörsel och ortopedi. Svarsfrekvensen var endast ca 10 % vilket medför att inga säkra slutsatser kan dras, användarnöjdheten motsvarar samma nivå som 2020.

Delårsrapport 2 2021

Planerad åtgärd

- Statistikutdrag ska tas fram för att undersöka användningen av handboken och jämföra denna med föregående års statistik.
- Underlätta för förskrivare att hitta handboken, via länk, till handbokens regelverk.

En enkätundersökning har genomförts med slumpvist urval av tio chefer för förskrivare som förskrivit elrullstol under tiden jan-juni. Resultatet visar att de som deltagit i enkäten följer hjälpmedelshandboken vid förskrivning av elrullstol. Kontrollen genomförd utan anmärkning.

Skolöverenskommelse

En enkätundersökning har genomförts till verksamheter som förskriver hjälpmedel i skolan, rektorer och elevhälsan via nätverket för skolsköterskor och skolläkare. Syftet var att utvärdera hur känd skolöverenskommelsen är. 143 personer svarade varav 59 % angav att de inte kände till överenskommelsen. Av de som kände till överenskommelsen svarar 48 % att den varit till hjälp.

Planerade åtgärder

- Utskick av skolöverenskommelsen till de som angett att de vill få mer information (69st).
- Planerat deltagande på länets nätverk för skolsköterskor och skolläkare under senhösten 2021.
- Information till länets skolchefsnätverk om utfallet av enkäten.
- Utskick av ny enkät 2022.

INTERN REFERENS

Denna rapport behandlas av Hjälpmedelsnämnden 2021-09-24.

Diarienummer: RV

Bilagor

1. Resultatrapport
2. Driftredovisning
3. Lönekostnader
4. Investeringsbilaga